

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף ק"פ ע"ב

פרשת וישב

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ק"פ ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

אָדָם יִשְׁלָם לוֹ וּכְאֶרֶח אִישׁ יִמְצָאָנוּ. תָּא חַזִּי, כִּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, עֲבַד לִיהַ
עַל דִּינָא, וְעַל דִּינָא אֲתִקְיִים. וְכָל עוֹבְדִין דְּעֲלָמָא אֵינוּן קִיָּמִין בְּדִינָא. בְּרִיךְ הוּא
הוּא בְּגִין לְקִיָּמָא עֲלָמָא וְלֹא יִתְאַכִּיד, פִּרְיֵשׁ עֲלֵיהּ רַחֲמֵי, וְאֵינוּן רַחֲמֵי מְעַכְבִּי לְדִינָא
דְּלֹא יִשְׁתַּצִּי עֲלָמָא, וְעַל רַחֲמֵי אֲתִנְהִיג עֲלָמָא וְאֲתִקְיִים בְּגִינִיהּ.

תרגום לעברית

רַבִּי חֵיִיא פִּתַּח וְאָמַר, (אִיּוֹב לֵד) לָכֵן אֲנָשִׁי לִבִּי שָׁמְעוּ לִי חֲלָלָה לֹאֵל מִרְשָׁע וְשִׁדִּי
מַעְוֹל, כִּי פָעַל אָדָם יִשְׁלָם לוֹ וּכְאֶרֶח אִישׁ יִמְצָאָנוּ. בֹּא רֵאהּ, כְּשֶׁבְּרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֶת הָעוֹלָם, עָשָׂה אוֹתוֹ עַל הַדִּין, וְעַל הַדִּין הַתְּקִיָּם, וְכָל הַמַּעֲשִׂים שֶׁל הָעוֹלָם הֵם
עוֹמְדִים בְּדִין חוּץ מִשָּׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יֵאבֵד. פִּרְשׁ עָלָיו
רַחֲמִים, וְאוֹתָם הִרְחַמְתָּ מְעַכְבִּים אֶת הַדִּין שֶׁלֹּא יִכְלֶה אֶת הָעוֹלָם, וְעַל הִרְחַמְתָּ מִתְנַהֵג
הָעוֹלָם וּמִתְקִיָּם בְּשִׁבְלָם.

וְאִי תִימָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲבִיד דִּינָא בְּכַר נָשׁ בְּלֹא דִינָא. הָא אֲתָמֵר, דְּכַד דִּינָא שְׂרִיא עֲלֵיהּ דְּבַר נָשׁ כַּד אִיהוּ זָפָא. בְּגִין רְחִימוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בֵּיה אִיהִי, כְּמָה דְאֲתָמֵר. דְּהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא רְחִים עֲלֵיהּ בְּרַחֲמֵימוּ לְקַרְבָּא לֵיהּ לְגַבִּיהּ, מִתְּפַר גּוּפָא בְּגִין לְשַׁלְטָא נִשְׁמָתָא, וְכִדִּין אֲתַקְרִיב בַּר נָשׁ לְגַבִּיהּ בְּרַחֲמֵימוּ כְּדָקָא יָאוּת. וְנִשְׁמָתָא שְׁלֵטָא וְגוּפָא אֲתַחְלֵשׁ. וּבְעֵיָא גּוּפָא חוּלְשָׁא וְנִפְשָׁא תְקִיפָא דְאֲתַתְקַף בְּתַקִּיפּוּ, וְכִדִּין אִיהוּ רְחִימָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. כְּמָה דְאָמְרוּ חֲבֵרֵינָא, יִהֵב קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְצַדִּיק צַעֲרָא כְּעֵלְמָא דִּין, בְּגִין לְמִזְכֵּי לֵיהּ לְעֵלְמָא דְאֲתִי.

תרגום לעברית

וְאִם תֵּאמַר שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה דִּין בְּאָדָם בְּלִי דִּין, הֲרִי נֹאמֵר, שֶׁכַּאֲשֶׁר הָדִין שׁוֹרָה עַל הָאָדָם כְּשֶׁהוּא צָדִיק, מִשּׁוֹם אֲהַבְתּוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵלָיו הִיא, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר, שֶׁהֲרִי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵם עָלָיו בְּאַהֲבָה לְקַרֵּב אוֹתוֹ אֵלָיו, מִשְׁפָּר אֶת הַגּוּף כְּדִי לְהַשְׁלִיט אֶת הַנִּשְׁמָה, וְאִזּוּ מִתְקַרֵּב הָאָדָם אֵלָיו בְּאַהֲבָה כְּרָאוּי, וְהַנִּשְׁמָה שׁוֹלֶטֶת וְהַגּוּף נֶחֱלָשׁ. וְצָרִיךְ גּוּף חָלָשׁ וְנִפְשׁ חֲזָקָה שֶׁמִּתְגַּבֵּרֶת בְּחֻזֶּק, וְאִזּוּ הוּא אֶהוּב שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ הַחֲבֵרִים, נוֹתֵן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַדִּיק צַעֲרָא כְּעוֹלָם הֵזֶה כְּדִי לְזַכּוֹת אוֹתוֹ לְעוֹלָם הַבָּא.

טקסט הזוהר

וְכַד נִשְׁמָתָא חֲלָשָׁא וְגוּפָא תְקִיפָא, אִיהוּ שְׁנֵאִיָּה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דִּלָּא אֲתַרְעֵי בֵּיה, לֹא יִהֵיב לֵיהּ צַעֲרָא כְּהָאִי עֵלְמָא אֲלֵא אוֹרְחוּי מִתְתַּקֵּן וְהוּא בְּשִׁלְיָמוּ יִתִּיר. בְּגִין דְּאִי עֲבַד צְדָקָה אוּ טִיבּוּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְשַׁלֵּם לֵיהּ אַגְרִיָּה כְּהָאִי עֵלְמָא וְלֹא יִהְיֶה לֵיהּ חוּלְק כְּהָהוּא עֵלְמָא. וְדָא הוּא דְתַרְגָּם אוֹנְקְלוֹס (דְּבָרִים ז') וּמְשַׁלֵּם לְשׁוֹנְאִיו וְגו', וּמְשַׁלֵּם לְשִׁנְאוּהִי טַבָּחוֹן דְּאִינוֹן וְגו' (אִיהוּ). וּבְגִין כֶּף הַהוּא זָפָא דְאֲתָפַר תְּדִיר אִיהוּ רְחִימָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְהֵי מִיָּלִי כַּד בְּדַק וְלֹא אֲשַׁכַּח חוּבָא בִּידֵיהּ דְּאֲתַעֲנֵשׁ עֲלֵיהּ.

וכאשר הנשמה חלשה וגוף חזק, הוא שונאו של הקדוש ברוך הוא, שאינו מרצה בו, לא נותן לו צער בעולם הזה, אלא דרכיו מתקנות והוא בשלמות יתרה, משום שאם עושה צדקה או חסד, הקדוש ברוך הוא משלם לו את שכרו בעולם הזה, ולא יהיה לו חלק בעולם ההוא. וזהו שתרגם אונקלוס (דברים ז) ומשלם לשונאיו וגו' - משלם לשונאיו טובות שהם עושים [הוא], ומשום כך אותו צדיק שנשבר תמיד הוא אהוב של הקדוש ברוך הוא. והדברים הללו כשפדק, ולא מצא חטא בידו שנענש עליו.

טקסט הזהר

הכא אית לאסתכלא בכמה סטריין. חד, דהא חמינן דשכינתא לא שריא באתר עציבו אלא באתר דאית ביה חדוה. אי חדוה לית ביה, לא שריא שכינתא בההוא אתר. כמה דאת אמר, (מלכים ב ג) ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותחי עליו (יד יי) רוח אלהים, דהא שכינתא ודאי לא שריא באתר עציבו. מנגלן מעקב. דבגין דהוה עציב עליה דיוסף אסתלקת שכינתא מניה, כיון דאתא ליה חדוה דבשורה דיוסף מיד ותחי רוח יעקב אביהם. הכא בהאי זכאה דאתבר כיון דאיהו חלשא ואתבר במכאובין, אן הוא חדוה דהא איהו בעציבו ולית עמיה חדוה כלל.

תרגום לעברית

כאן יש להסתכל בכמה צדדים, אחד - שהנה ראינו שאין השכינה שורה במקום עצוב, אלא במקום שיש בו שמחה. אם אין בו שמחה, אין שכינה שורה באותו מקום, כמו שנאמר (מלכים ב ג) ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותחי עליו יד ה'. שהרי ודאי ששכינה לא שורה במקום עצוב. מנין לנו? מעקב, שמשום שהיה עצוב על יוסף הסתלקה ממנו שכינה. כיון שפאה לו השמחה על בשורת יוסף, מיד ותחי רוח יעקב אביהם. כאן בצדיק הזה שנשבר, כיון שהוא חלש ונשבר במכאובים, איפה השמחה? שהרי הוא בעצב ואין עמו כלל שמחה.

וְחַד דְּהָא חֲמִינָן כַּמָּה רַחֲמִינִין הֵווּ צְדִיקָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְלֹא אֶתְבְּרוּ בְּמַרְעִין
וְלֹא בְּמַכְאוּבִין וְלֹא אֶתְחַלֵּשׁ גּוּפָא דְלֵהוּן לְעֵלְמִין. אַמַּאי לֹאוּ אֵלִין כְּאֵלִין, דְּאֵלִין אֶתְבְּרוּ
וְאֵלִין קִיַּיְמִי בְּגוּפֵיהוּ כְּדָקָא יָאוֹת.

תרגום לעברית

וְאַחַד - שֶׁהֵנָּה רְאִינוּ כַּמָּה אֲהוּבִים הָיוּ צְדִיקִים לְפָנַי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֹא נִשְׁבְּרוּ
בְּחָלָאִים וְלֹא בְּמַכְאוּבִים, וְלֹא נִחַלֵּשׁ גּוּפָם לְעוֹלָמִים, לָמָּה לֹא אֵלָּה כְּאֵלָּה - שְׁאֵלָה
נִשְׁבְּרוּ, וְאֵלָּה עוֹמְדִים בְּגוּפָם כְּרָאוּי?

טקסט הזוהר

וְאִם תֹּאמַר דְּהָא אֵלִין דְּקִיַּיְמוּ בְּקִיּוּמָא כְּדָקָא יָאוֹת, בְּגִין דְּאִינוּן צְדִיקֵי בְּנֵי צְדִיקֵי אִינְהוּ,
כַּמָּה דְּאוּקְמוּהָ. וְאֵלִין אַחֲרָנִין צְדִיקֵי וְלֹאוּ בְּנֵי צְדִיקֵי, הָא קָא חֲמִינָן צְדִיקֵי בְּנֵי צְדִיקֵי,
דְּהָא אָבוּי דִּדִּין זַכָּא בְּר זַכָּא, וְאִיהוּ זַכָּא. אַמַּאי אֶתְבְּר גּוּפִיה בְּמַכְאוּבִין וְכָל יוֹמוּי
בְּצַעֲרָא.

תרגום לעברית

וְאִם תֹּאמַר שֶׁהֵנָּה אֵלָּה שְׁעֲמָדוּ בְּקִיּוּם כְּרָאוּי מִשּׁוּם שֶׁהֵם צְדִיקִים בְּנֵי צְדִיקִים הֵם, כְּמוֹ
שֶׁבְּאֲרוּהוּ, וְאֵלּוּ הָאֲחֵרִים צְדִיקִים וְלֹא בְּנֵי צְדִיקִים - הֵנָּה רְאִינוּ צְדִיקִים בְּנֵי צְדִיקִים,
שֶׁהֵנָּה אָבוּי שֶׁל זֶה צְדִיק בֶּן צְדִיק, וְהוּא צְדִיק, לָמָּה נִשְׁבְּר גּוּפוֹ בְּמַכְאוּבִים וְכָל יָמָיו
בְּצַעֲרָא?

טקסט הזוהר

אֵלָּא הֵכָא רְזָא אִיהוּ, דְּהָא כָּל עוֹבְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקִשּׁוּט וְזָכוּ (אִיּוֹב לֵה) כִּי פַעַל
אָדָם יִשְׁלָם לוֹ וְכֹאֲרַח אִישׁ יִמְצִיאָנוּ. אֲשַׁכְּחָנָא בְּסַפְרֵי קְדָמָי רְזָא חֲדָא, וְלִגְבִּיהָ רְזָא
אַחֲרָא חַד דְּאִיהוּ תִּרְיִן, דְּהָא אִית זְמָנִין דְּסִיְהֶרָא אִיהִי בְּפָגִימוּ וְשְׂרִיא בְּדִינָא וְשִׁמְשָׁא לֹא

אֲשֶׁתֶּכָּח גָּבַהּ. וּבְכָל זְמַנָּא וּבְכָל שַׁעֲתָא אֵית לָהּ לְאַפְקָא נִשְׁמַתִּין בְּבִנֵּי נָשָׂא כְּמָה דְלִקְטָא
בְּקִדְמִיתָא, וְאַפִּיקַת לִוְן הַשָּׁתָּא בְּזִמְנָא דְאִיהִי קִיִּימָא בְּדִינָא. הָאִי מֵאֵן דְנִקִּיט לָהּ בְּהָהוּא
זְמַנָּא לִיְהוּי תְדִיר בְּגִרְיָעוּתָא, וּמִסְכְּנוּתָא אֲזִלָּא לְגַבִּיָּהּ, וְאַתְּבֵר תְדִיר בְּדִינָא כָּל יוֹמוּי
דְּבֵר נָשׁ בֵּין חֵיבָא בֵּין זַכָּא. בֵּר דְּצִלוּתָא בְּטִיל כָּל גְּזֵרֵי דִינִין וְיִכִּיל לְסִלְקָא בְּצִלוּתָא.

תרגום לעברית

אֵלָּא כָּאֵן הוּא סוּד, שְׁהֵנָּה כָּל מַעֲשֵׂי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַמֶּת וְצֶדֶק, (איוב לד) כִּי פָעַל
אָדָם יִשְׁלָם לוֹ וּכְאֶרֶח אִישׁ יִמְצָאֵנוּ. מִצָּאֵנוּ בְּסִפְרֵי הָרָאשׁוֹנִים סוּד אֶחָד, וְאַצְלוּ סוּד אֶחָד
אֶחָד שֶׁהוּא שָׁנִים, שְׁהֵרִי יֵשׁ לַפְעָמִים שְׁהִלְבְּנָה בְּחִסְרוֹן וְשׁוֹרָה בְּדִין וְאִין הַשֶּׁמֶשׁ נִמְצָא
אֲצִלָּהּ, וּבְכָל זְמַן וּבְכָל שַׁעֲהָ יֵשׁ לָהּ לְהוֹצִיא נִשְׁמוֹת לְבִנֵּי אָדָם כְּמוֹ שֶׁלִקְטָה בְּרָאשׁוֹנָה,
וּמוֹצִיאָה אוֹתָם כָּעֵת בְּזִמְן שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת בְּדִין, וּמִי שֶׁלֹּקַח אוֹתָהּ בְּאוֹתוֹ זְמַן, יִהְיֶה תָמִיד
בְּחִסְרוֹן וְהַעֲנִי הוֹלֵךְ אֵלָיו, וְנִשְׁבֵּר תָּמִיד בְּדִין כָּל יְמֵי הָאָדָם, בֵּין חֵיב בֵּין זַכָּא, רַק
שֶׁתְּפִלָּה מְבַטֶּלֶת אֶת כָּל גְּזֵרֵי הַדִּינִים וְיִכְוֹל לְסִלְקָם בְּתַפְלָה.

טקסט הזוהר

וְהָהוּא זְמַנָּא דְקִיִּימָא הָהוּא דְרָגָא בְּשָׁלִימוֹ, וְהָהוּא נִהַר דְנִגִּיד וְנִפְיָק אֲשֶׁתֶּמֶשׁ בָּהּ, כְּדִין
הָהוּא נִשְׁמַתָּא דְנִפְקַת וְאַתְדַּבְּקַת בֵּיהּ בְּהָהוּא בֵּר נָשׁ, הָהוּא בֵּר נָשׁ אֲשֶׁתֶּלִּים בְּכָלָא
בְּעוֹתָרָא בְּבִנִין בְּשָׁלִימוֹ דְגוּפָא.

תרגום לעברית

וְאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁאוֹתָהּ הַדְּרָגָה עוֹמֶדֶת בְּשָׁלְמוֹת, וְאוֹתוֹ נִהַר שֶׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ, אֲזִי
אוֹתָהּ הַנִּשְׁמָה שֶׁיִּצְאָה וְנִדְבְּקָה בּוֹ בְּאוֹתוֹ הָאָדָם, אוֹתוֹ הָאָדָם מְשָׁלֵם בְּכָל - בְּעֶשֶׂר,
בְּכָנִים וּבְשָׁלְמוֹת הַגּוּף.

וְהַכֹּל מִשּׁוּם אוֹתוֹ הַמִּזֵּל שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא וּמִתְחַבֵּר בְּאוֹתָהּ הַדִּרְגָּה לְהַשְׁתַּלֵּם בּוֹ וּלְהַתְפַּרֵּךְ
מִמֶּנּוּ, וְעַל כֵּן הַכֹּל בְּמִזֵּל הַדְּבָר תְּלוּי. וְעַל כֵּן שְׁנִינּוּ, בָּנִים, חַיִּים וּמִזּוֹנוֹת - לֹא בְּזָכוֹת
תְּלוּיִים, אֲלָא בְּמִזֵּל הַדְּבָר תְּלוּי, שֶׁהֵרִי בְּזָכוֹת אֵינּוּ אֲלָא עַד שְׁמִתְמַלְּאֵת וּמֵאִירָה מִן
הַמִּזֵּל.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.